

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in sobota, ter velja po pošti prejeman, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrta leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 7. januarja. [Izv. dop.] „Včeraj so se sešli naši državni poslanci ter po resnem dogovoru za dobro spoznali: iti na Dunaj. V teku tega tedna bodo tedaj tudi kranjski Slovenci zastopani v lesenjači pred šotskimi vrati. K temu koraku jih je prisililo(?) postopanje družih federalistov, kateri so šli na Dunaj pustivši nas na cedilu. Narod po deželi baje sam hoče biti zastopan v državnem zboru, kajti iz gotovega vira vemo, da se že nabirajo (od protivnikov? Uredn.) podpisi po deželi: naj gredo poslanci na Dunaj. K temu sklepu naših državnih poslancev pristavljamo samo to preponižno mnenje, da bi vsakako želeli in zahtevali, da se vsak tako važen in odločen korak sklepa še le po dogovoru in odobrenji Čehov. Le solidarnost s Čehi nam boče na korist. Tako pa so naši poslanci v čudnem položaji — Hamlet-a. Prašali so se gotovo: „To be, or not to be, that is the question!“ Da bi bili pa do sedaj dobili srečen odgovor, se nam dozdeva nemogoče.

Veliko vprašanje, to se ve da je, ali delajo naši možje prav, da gredo v državni zbor, in da ne čakajo še, da prej ali kasneje gotov razpor med Poljaki in Nemci dozori in ustavovorni rajhsrat razpuši. Že to, da se nemške „Presse“ in ljubljanski „Tagblatt“ veseli „konfusije“ v federalističnem taborji, ki boče z vstopom še Slovencev v dunajsko lesenjačo še večji, je kazalec, da bi se ne imeli niti direktnih volitev ustrašiti — in ne iti v državni zbor. Brez Čehov — to bodi ponavljano — ne dosežemo nič, in če dobomo kako malost, nema za našo bodočnost nobene veljave.

Iz Maribora, 5. jan. [Izv. dop.] Za enega leta čas smo ubožnejši, za izkušnje enega leta bogatejši, vsakako pa treznejši postali, da bi le tudi modrejši! Nemštvo se je pred nami utrdilo in ukrepilo, pa tudi do prevzetnosti poneslo; za nami in med nami pa se je hoté nehoté tudi Slovanstvo obudilo, kar se brez nemškega navala nikdar ne bi šče tako močno bilo. Zapeta, diplomatična, hladnokrvna, prežeča politika ruske vlade — ona je dala šče pred malo dni, menim da, prvo očito in naročito znamenje o svojem slovanskem čuvstvu. Gorčakov list razodeva končema „simpatije“ k vsem zapadnim Slovanom, osobito avstrijskim, in če ravno ta objava ne obeta Bog ve kakega dejanskega koraka za „svoje soplemenike“, ipak je dostojno in potrebno, to izjavo uradnega lista v kroniko slovanskega razvijanja zabeležiti. Mi smo tedaj izpostavljeni, a ne ostavljeni; mi smo prednjiki na zapadu, a ne osamljeniki; Čehi z Moravci imajo Slovake in Rusine, Slovenci s Hrvatimi imajo Srbe za svoj most proti vzhodu; Čehi so del desnega, Slovenci del levega slovanskega krila in za njima hodi slovanska gromada. O čem so nekđaj pevali, postaja zdaj istina! — Avstrijska politika lanjskega leta nas je izučila, da nimajo Slovani v nikogar več verovati, nego v sebe. Čem globlje se ta vera pri nas ukoreniti, tem preje pridemo do svrhe. Nas mora osvedočenje voditi, da nimamo tu prijatelja razve nas samih. Proč tedaj z medlimi obzirnostmi, proč z mehkosrčnim prizanašanjem in pogajanjem! Ostri zakon in naša korist, drugo so sanje! „Sam“ bodi naš svetnik;

„sam“ naše geslo. Saj nas naše vlade in ljubeznivi naši sosede, ki se vedno za naše „mojstre“ in „učitelje“ izdajajo, niso boljšega naučili. Naprej!

Iz Gorice, 4. jan. [Izv. dop.] 31. decembra smo se tudi v naši čitalnici poslovili od pomenljivega leta, ko se je od trenutka do trenutka bližalo svojemu koncu. Že davno nismo imeli tako zanimive zabave, in vendar prav v Gorici nam je treba pokazati slovenščino v najlepši obliki. Kajti tu imamo vsak čas slišati od Italijanov, da nimamo zgodovine ne slovstva, ne omike, torej tudi bodočnosti ne; da se moremo zato poitalijančiti, kar nam bo toliko lože in koristnejše ker živimo na italijanski zemlji! Vsem tem neneslanostim in baharijam z besedo nasprotovati ne pomaga nič, kakor pri Nemcih ne, kateri vedno v isti rog trobijo, pa hočejo severno-slovenske pokrajine ponemčiti. Mi Slovenci moramo kaj posebna delikatesa biti, da se našim sosedom od nekđaj že po nas sline cedijo. Zategadelj pa nam je prav možko, to je dejansko pokazati, da se jih ne ustrašimo po nekakem, da smo jim kos v vsakem obziru. Prav v Gorici ne bi bilo težavno to delo, da bi se le vsi ojačili svoje pravice neustrašeno povsod in zmirom tirjali, pa svoje talente omikali in pokazali. Složno so stopile naše moči zadnje ure leta na oder in nam pripravile prelep večer. Občinstva je bilo mnogo, ker je prišlo dosti gostov od bližnjih čitalnic na kmetih in vsi veseli so popustili dvorano. Zato presrčno, živo zahvalo vam, ki ste se toliko potrudili nam v veselje, a Slovanstvu v čast. Tu smo slišali lepo glasje našega jezika pri deklamaciji iz „Devoice orleanske“: „Obvaruj vas bog hribi ljubeznjivi“, pri igri: „Vdova in vdovec“, in pri humorističnem govoru, ki je bil prvi te vrste v naši čitalnici. Slišali smo občutke navdušenosti, žalosti in veselja, potem lahkomiselnost in šalo kaj dobro izrazovati, in ne vemo koga bolj pohvaliti, ali vdovo, Milko, Živka, barona, devoice orleansko, ali gospoda humorista, kterege nismo še do zdaj poznali od te strani. Čestitamo.

Petje pa nas je uavdušilo, in veseli smo naših sedanjih pevcev. Lep tenor smo dobili, torej gospodje prosimo: še, še, še večkrat, ne samo v radost nam, ampak tudi vašemu izvrstnemu vodju gosp. Hribarju.

Po besedi je bila šaljiva dražba, ki nas je jako zanimala, a potem večerja, in pozdravili smo veseli novo leto, da-si nam vse kaže, da boče viharo.

Iz Zagreba, 6. jan. [Izv. dop.] Dogovarjanja med našimi vodjami in ogersko vlado so brž ko ne končana, in v načelnih vprašanjih brž ko ne, tudi dognana. Naši vodje vrnilo so se iz Dunaja. Zadana obljuba molčečnosti jim je marn zavezala, in zato se nič izvestnega od njih ne zve. Gotovo je, da dogovarjanja brez uspeha niso bila. Nekaj se je doseglo. Kaj? in koliko? to je denes velikemu občinstvu še prikrito, ter se tudi na tanko pred saborsko adresno debato ne bo izvedelo. Do otvorenja našega sabora je le še osem dni, in do tistih mal bodemo svoj radovednost že še obrzdali. Ali bo vredno nad pridobitvami si brado gladiti, to se bo še-le pokazalo. Sicer smo pa zelo v strahu, da se naše nadeje niti za polovico uresničile ne bodo. Očito rečeno: naše občinstvo se pridobitev ne veseli toliko, kolikor žali

dozdevno in domnevano popustljivost naših vodjev. Sicer pa, kakor sem že omenil, izvestnega nič ne vemo. Vse kar se čuje, vse kar se govori, so le zgolj konjekture. Kar nas tolaži je to, da dogovorjene ustanove, pa da bi bile makar v živo skalo vrezane, niso nespremenljive, ter da bodo še le onda vezilno moč zadobile, ter se oživele, kader jih bo sabor in za saborom stoječi celi narod odobril. Mi jih smatramo za eden izmed mnogih tistih korakov, ki nas peljejo do naše popolne državne samostalnosti, po ktere je, in bo naš narod tudi v prihodnje zmerom težil. Naše občinstvo je takoj s prva malo zaupanja v vspeh dogovarjanj imelo, in zdaj ko vidi, da se dogovarjanja niso razbila, poprašuje po rezultatih, ter z obzirom na to, da se dogovarjanja niso razbila, kar se je skor za gotovo pričakovalo, predumneva, da so le zavoljo tega nek vspeh imela, ker so naši vodje preveč popustljivi bili, misleči, da je nazadnje vendar bolje nekaj doseči, nego nikaj.

Oseben pogum je kolikor lepa, toliko redka lastnost, vendar je pa oseben pogum pena nasproti tistemu pogumu, ki se temelji na prepričanji. Naj večji pogum je pa tisti, ki se razodeva v samostalnem in doslednem mišljenju in delovanju. Naši vodje, kolikor jih poznamo, niso samo oseben pogumni, ampak pogumni tudi iz prepričanja, in da so dosledni v svojem delovanju, tega jim tudi nobeden živi odreči ne more, in zavoljo tega bo naš narod dragovoljno in zaupno sprejel iz njihovih rok tudi ono trohico pridobitev, katero so mu iz Dunaja in Pešte prinesli, dobro vedé, da bi mu bili gotovo več prinesli, če bi to mogoče bilo.

Kakor se čuje, je ogerska vlada od naših vodjev pred vsem to zahtevala, da naj v ime narodne stranke pripoznajo: 1. nerazdruživost trojedne kraljevine z ogersko kraljevino, in 2. zjedinstvo krone in kraljevega kronovanja, tedaj realno unijo dežel, podkrepjeno z zjedinstvom kraljeve osebe. Še-le po priznanji tega od strani naših vodjev prestopilo se je na dogovarjanja in pogajanja gledé revizije nagodbe, v ktere sta omenjena dva načela izrečena. — Schiller pravi nekde: „Erhebet euch mit kühnem flügel — hoch über euren zeitenlauf, — ferne dämmre schon in eurem spiegel — das kommende jahrhundert auf.“ Tudi naš narod se bo vedel nad ojnice sklopljenih ustanov vzdigniti, ter bo v svojega potomstva prid za dohajajoče dvajseto stoletje že odsehal delal!

O odstopu bana Bedekoviča se govori kot o kakej že dovršeni stvari. Najbolj ugibajo ljudje, kdo bo njegov naslednik. Na banovej osebi je veliko ležeče. Razna se imena imenujo, ali med njimi — in to je pomenljivo — niti en narodnjak. Brž ko ne se pa banovo mesto po odstopu Bedekoviča ne bo definitivno napolnilo, ampak postavil se bo, kar je že večkrat bilo, banov namestnik (locumtenens banalis), ter v tem „interregnum-u“ daljni razvitek situacije pričakal. Za banove doglavnike imenuje se pa skoz narodnjaška imena. Sploh se govori, da se bo cela naša deželna vlada preustrojila, ter pri tej priložnosti med kreaturami iz Rauchove dobe z veliko metlo pometalo.

Starčeviči so iz zapore izpuščeni, ker se je baje dokazalo, da niso svoje roke v Rakovaškej ustaji vmes imeli.

Politični razgled.

V adresnem odboru „državnega“ zbora se je začelo posvetovanje. A vidi se da ustavoverci iz strahu pred samimi seboj ne morejo prav naprej. Povedali smo že zadnjič, da hote gališko vprašanje skupaj s predlogom o direktnih volitvah obravnavati. Ali temu se upirajo Poljaki, čijih list „Gazeta Narodowa“ svetuje svojim rojakom naj niti ne glasujejo, ako se to zgodi. Na drugi strani se pa bojazen v ustavovernih krogih skrivati ne more, da se ne bi ostro orožje, katero z direktnimi volitvami in z „volitvami za silo“ denes kujejo proti federalistom, jutri ne obrnilo proti njim.

Kako daleč je prišlo naše „ustavno“ življenje, kaže nasvet, kako naj se formulirajo določbe posilne volilne postave, kateri se nahaja v nekterih ustavovernih listih. Ta nasvet se glasi: 1. Vsak kandidat bi se moral o početku volitve v državni zbor zavezati, da bode svoj mandat izvrševal. 2. Ako bi pa vendar ga ne hotel izvrševati, izgubi za določen čas aktivno in pasivno volilno pravico. 3. Za ta slučaj neizvršitve mandata plača tisoč goldinarjev kazni in ako bi se tak slučaj trdovratnosti ponovil, še več. — Zakaj ne stavijo rajše po 1000 gl. na glavo vsakega, kateri ne veruje na ustavoverne bogove? —

„Nar. Listy“ so bili prinesli novost, da hoče Hohenwart, ako ga ustavoverci v obtožni stan denó kakor se hrustijo, iz svojih zapiskov dokazati, da je bil cesar z vsem zadovoljen kar je Hohenwart delal. — Ker so nekteri dunajski listi o tem po svoje govorili, izjavlja grof Hohenwart v „Wandererju“ da svojih zapiskov ni pokazal niti omenjenemu listu, niti ni nikomur pravil, kaj misli storiti, ako bi ga na obtožno klop deli.

Kako je s hrvatskimi dogovori z Lonnyajem, vendar še ni jasno. Popolnoma se niso razbili, ker magjarski listi pripovedujejo, da so se v načelu Hrvatje z ogersko vlado zblížali, da bode torej hrvatski sabor 15. jan. t. l. odprt in so bodo potem dogovori v Pešti nadaljevali. Da se Hrvati niso nikakor seela podali, o tem pričajo nezadovoljni ali celo srditi glasovi ogerskega novinarstva. „Naplo“ očita Hrvatom nehvaležnost, „Pester Lloyd“ pa je hud da so se dogovori vodili na Dunaji in ne v magjarski Pešti. — Sicer naj bralci primerijo k temu tudi poročilo našega zagrebškega dopisnika.

Iz francoskega se poroča o potovanji bivšega diktatorja Gambetta v južno Francosko. To potovanje slavnega republikanca se je spreobrnilo v slavje, s kakoršnim ne bi bil kmalu kater Francoz počeščen. Gambetta je govoril na več krajih, posebno v Toulonu, za republiko in za organizacijo demokratične stranke, pa je tudi šibal narodno skupščino in Thiersovo vlado. — Veliko pozornost je zbudilo tudi to, da je znani škof Dupanloup izstopil iz francoske akademije zaradi tega, ker neče sedeti poleg Renana.

Razne stvari.

* (V mariborski čitalnici) je bila zadnja nedeljo prva veselica v letošnjem predpustu. Zbrala je lep venec plesalk ktere so s plesalci, katerih je bilo precej veliko število, verno čestile Terpsihoro. Neveselo pa je pri veselici bilo preveč neslovensko vedenje deležnikov.

* (Dr. J. Vošnjak), se preseli koncem tega meseca iz Šmarja pri Celji v Ljubljano, kjer se kot zdravnik stalno udomovi. Da „središče slovenstva“ z njim dobi izdatno duševno moč in marljivega delavca v vsacem obziru — to pričča dr. Vošnjakovo, vsem zavednim Slovincem znano in povsod spoštovano ime.

* (Dr. Zarnik) je voljen kakor se nam iz Ljubljane piše, za starosta „južnega Sokola.“

* („Sršeni.“) Šaljivega lista „Sršeni“, ki ga izdaja g. J. Železnikar je ravnokar izšla druga številka in prinaša mnogo zanimivega blaga.

Novi naročniki mogó dobiti še obe številki. Naj se oglasijo pri izdatelju v Ljubljani. Naročnina je: polletna 1 gld. 50, četrletna 80 kr.

* (Konjsko meso.) Pretečeno leto 1871 so pojedli na Dunaji meso od 2073 konj. Leta 1870 pa 276 več, in sicer zato ker so bili letos mesni konji dražji. Prodajalo se je konjsko meso, prednje po 12 zadnje po 14 krajcarjev.

* (Okamnel gozd) so našli v Kaliforniji v severni Ameriki dve mili od vulkana St. Helena.

* (Duhovske spremembe v lavantinski škoflji.) Č. g. Jože Šuc je postal doktor bogoslovja; č. g. Mat. Pogelšek je za kuracijo v Zavodnem in č. g. Juri Kopriva za kuracijo na Selih presentiran. — Umrl je č. g. Sim. Rak, duhoven v pokoju 19. dec. t. l. v Gradcu. R. I. P. — Hočka nadžupnija je do 13. februarja t. l. razpisana.

Izpred sodnije.

Končno obravnavanje pred okrožnim sodniščem v Celji 3.—5. januarja 1872 proti Gašperju Kalinu in 15 tovarišem zaradi zločina javne posilnosti po §. 98 in 100 k. z. kakor zaradi prestopka po §. 411 in 431 k. z., storjenega pri razgnanji volilnega zbora, kterega sta narodna kandidata dr. Srnec in dr. Radej sklicala 19. junija 1870 v Novi vesi pri Slovenski Bistrici. Predseduje pri obravnavanju prvosednik c. kr. okrožne sodnije v. Vest, votanta sta sodna svetovalca gg. Levičnik in Fras, zapisnikar avskultant Schneditz, tožitelj: državnega pravdnika namestnik Schwarzenberg, branitelj dr. Holzinger iz Gradca. Na levi strani sedi 16 tožencev, na desni privatni tožitelji in oškodovani: dr. Srnec, dr. Radej, Rapoc, Slatinšek, Voh, Pliberšek.

I. 3. januarja 1872 od 9—2 ure.

Predsednik oznani predmet obravnavanja in po imenu pokliče vse tožence, kateri so: Gašper Kalin, France Kalin, France Kostenbauer, Jožef Tomažič, Anton Stopar, Franc Stopar, Vincenc Gregorič, Fr. Vrhovšek, Lor. Uranek, Peter Uranek, Jože Kolme, Fr. Ogorelec, Pavel Tramšak, Martin Ozimič in France Ačko. Izmed povabljenih prič nista prišla Franc Kupec, in Franc Mihelj. O prvem se ne ve kje stanuje, drugi se je izpričal z zdravniško svedočbo. Vse eno se razprava začne. — Generalia obtoženih so le-te: 1) Franc Kalin, 36 let star, v Plačuti pri Gorci rojen, zdaj delavec na koroškem kolodvoru v Mariboru, prej kurjač pri fabrikantu V. Sternbergerju v Gornji Bistrici, ne zna ni pisati ni brati, nema premoženja, pač pa 5 otrok, je bil že kaznovan, pa ne ve prav kje in kedaj; 2) Gašper Kalin 37 let star, rojen v Ajdovščini, brat prejšnjega, oženjen, v službi pri Sternbergerju od leta 1857, tudi bil že trikrat kaznovan; 3) Fr. Kostenbauer, rojen pri Eibiswaldu, 52 let star, oče 8 otrok, delavec pri Sternbergerju; 4) Jož. Tomažič, delavec v fabriki, 31 let star, že kaznovan; 5) Anton Stopar, 26 let star, delavec v Sternbergovi fabriki, že kaznovan; 6) Franc Stopar, tudi delavec v fabriki; 7) France Vrhovšek iz gornje Bistrice 27 let star, delavec v fabriki St., že kaznovan. In tako dalje, večina obtoženih je delavcev pri fabrikantu Sternbergerju in so bili že kaznovani.

Predsednik: Obtožni sklep tega sodišča se naslanja na naredbo c. k. više deželne sodnije v Gradcu od 21. junija 1871 in najvišjega sodišča na Dunaji od 12. septembra 1871. Naredba više deželne sodnije pravi, da so ti imenovani zločin javne posilnosti XII. slučaja §. 98, ki se kaznuje po §. 100 k. z., storili, toraj se imajo v obtožni stan postaviti in v sobo pustiti. Zraven tega imela bi se obtožba zaradi Antona Stoparja raztegniti tudi na prestopke zoper telesno varnost po §. 411 k. z. Dogodki pri shodu volilcev 19. junija 1870 se imajo v svoji vkupnosti razumeti, namen je, po okolščinah soditi, naravnost izrečen. Prihod v velikem številu, ako ravno niso bili povabljeni, razjasnilo okrajnega komisarja Blaža Korberja, izreki Jan-

žurja, Babiča, Tomažiča in tovarišev, mnogi glasovi, kateri so za vse vstop tirjali, siljenje k hiši, to so dokazi, da namen ni bil drugi, ko vstop braniti. Tu je namen posiljevanja. Razumljenje više deželne sodnije se ozira na razloge od 6. decembra 1870. V ti naredbi je tudi potrjeno, da znakov zločina po §. 85 lit. b. k. z. manjka, pa znaki zločina javne posilnosti se razločno kažejo. Ako je že to, kar se je zgodilo pred poskušanim vrinjenjem v hišo hudobno, mora se ono poskušeno vrinjenje samo, in storjeno poškodovanje kot tak znak razumeti. Šlo je za volilen pogovor, za privaten mnogoštevilen shod, pri katerem je bil samo povabljenim vstop dovoljen; že prihod torej brez dobljenega povabila, kaže določno namen. To kažejo tudi žugajoči klici med množico in dolgo naskakovanje hiše, ko je Anton Stopar že osvoboden bil, ker se je hotelo ono prisiliti, kar ni bilo dovoljeno. Pod istim pogojem more žuganje, naj se zgodi posredno ali neposredno, pisмено ali ustmeno ali na drug način, postati tako, da napravi utrjene skrbi, brez razločka, ali je imelo žuganje vseh ali ne. V danih razmerah bilo je žuganje na vsak način tako, da je v hiši zaprtim in zašancanim opravičen strah uročiti moglo pred silo, kateri bi bili, hišo odprevši, izpostavljeni. Viša sodnija je z poprej omenjeno naredbo priziv odbila.

Državni pravdnik pripoveda dejanje tako-le: Kandidata za deželno poslanstvo narodne stranke gg. dr. Srnec in dr. Radej sta sklicala 19. junija 1870 zbor volilcev in drugih zaupnih mož njih stranke v Slovensko Bistrico. Peter Limovšek je oskrbel s pomočjo obeh mestnih kaplanov Voh-a in Slatinška, razdelitev vabilnih listov. Od shoda sta bila izključena nemški stranki pripadajoča Formacher in Sternberger. 19. junija 1870 sta prišla dr. Srnec in dr. Radej spremljana od gg. Franc Rapoc, Franc Divjak, oče in sin, v Slov. Bistrico, kjer so od kaplana Slatinškega slišali, da več delavcev Sternbergerovih žugajoč s sovražno silo namerava priti. Zato so baš nazočega okrajnega komisarja Korberja naprosili, naj da žandarmerijo za vzdržanje reda, kateri prošnji je Korber precej ustregel. Potem so šli v Novo ves, mimo krčme kovača Fridricha, kjer se je hitro zbralo 200—300 ljudi. France Soršak, župan v Črešnjevcu vpraša okrajnega komisarja Korberja, ali smejo vsi pri zboru nazoči biti, na kar se mu je odgovorilo, da imajo samo povabljeni pravico vstopiti.

Potem sta se ravno prišla kandidata s svojim spremstvom podala v hišo Zafostnikovo, kjer sta bila po kaplanu Slatinšku gospodinjki predstavljena in jima je bila hiša v naprošen namen prepuščena. Med tem, ko kandidata, da bi se ohladila, zopet pred hišo stopita, zahteva več mož, da bi vsi smeli pri zboru biti. Zdaj nastopi hrum in upitje, da je kaplan Slatinšek nekoga sunil, ki je bil stopil na vežno stopnico, na kar je jeza na kaplana vzdignila se in še večja postala, ko se je začel posebno stolar Štefan Pliberšek z delavcem Francem Kalinom pripraviti in mu je rekel, da nema tukaj ničesa iskati. Štefana Pliberška so suvali, na tla vrgli in lahko oškodovali. Slatinšek se je bil namreč v Zafostnikovo hišo nazaj pomaknil, ob kateri priliki je hotelo več osov za njim leteti, ena izmed njih pa je bila nazaj pahna. To bi bilo imelo biti — po pripovedanji Korberja, Sternberga, Jožefa Starkla in Soršaka — znamenje, da jih je več izmed družbe na doktorja Srnea šlo, pri čemer je bil ta lahko ranjen. Ko je bil ta, kakor prej omenjeni priče Drušković, Starkl itd. pripovedajo, vsled pomoči žandarmerije, Sternbergerja in Soršaka osvoboden, zaprli in zapahnilo so vrata, da bi zabranili vsiljenje vanjo. Tam so bili Rapoc, Divjak, stari in mladi, Lovro Stepinik in Babič. Pri tej priliki se omenja, da je bil Rapoc že prej lahko ranjen. Dr. Radej in Limovšek sta bila prisiljena ubegniti. Zunaj so bili: Korber, Hebenstreit, Janžur, Formacher in dr., kateri so videli več fantov (po pripovedi Korberjevi 20) siloma v hišo tiščati, s kolmi,

in z eno 5 do 6° dolgo 1½ cole debelo žrdjo udrihati in suvati v duri, da bi v hišo prišli, tudi potem ko je priprta noga Antona Stoparja osvobodena bila. Ker se jim ni posrečilo pri prednjih vratih zarad zapahnenih dur in branitve žandarmerije, šli so k zadnjim hišnim vratom, isto poskušati; a tudi tam niso svojega namena dosegli zarad branitve žandarmerije. Tudi kamenja so metali, izmed katerih je vagal eden (po pripovedi žandarma Šimonka) 5 funtov. Vmeševanju več bistriških meščanov se je potem posrečilo, množico upokojiti in k odhodu pregovoriti, pri tej priliki so na kaplana Voha naleteli. Tega je eden delavec z marlo v ramo sunil, in s kamenjem na njegaj metal, vendar kaplan ni bil ranjen. Pri sodnijskem pregledovanju je bila škoda cenjena na 9 gl. 89 kr., najdeno je bilo 15 kolov in več kamenov pred hišo. To je dejanstvo tožbe. Ozir jemljem na to, da se obtožni sklep v tem potrdil, da je v tem počenjanji ležeč zločin javnega posilstva XII. slučaja.

Je pa še več prestopkov obravnavati in sicer napad na Stefana Pliberška, dr. Srnea, Rapoca, in naposled prestopok, ki ga je storil Franc Kalin s tem, da je 11. septembra 1871 Antona Stoparja (sotoženca) z nožem ubodel. (Kar se po navsetu drž. pravnik posebe obravnava.)

Glede na pravno obdolenje proti prej imenovanim 16 obtožencem, — naslanja se to obdolenje na izpovedi prič: Peter Offenbacher, Tomasini, Tomaž Štupar, Trice, Sternberger itd. Dr. Radej dolži Franca Soršaka, da je on dr. Srnea napadel, in taji, da bi bil Soršak branil napadnega Srnea. Vendar to obdolenje ni smatrati kot

pravno, ker se ne pove, da je vidno oškodovanje uzročil, zahtevanja po §. 496 k. z. pa ni tukaj, tedaj se mora denšnjemu obravnavanju prepustiti, v koliko se ta prestopok iz napada na dr. Srnea razvidi. Zarad napada na kaplana Voha je Franc Kalin pravno obdolžen. Oškodovanje Franca Rapoca je prestopok po §. 411 k. z. ki se razteza na Gšperja Kalina. — Vse to' razloži potem državni pravdnik tudi v slovenskem jeziku.

(Dalje prih.)

Poslano.

Dopis „Slovenskega Naroda“ št. 152 iz Trebnjega, kateri nikakor ni objektiven, me sili na odgovor: Dopisnik piše: „Nemškutarski kandidat ni bil gospod Klemenčič, bil je le Tomšič, pa on ne bo nikoli naš poslanec, dokler bo v nemškutarski rog trobil.“ — Gotova resnica je, da je g. Klemenčič popolnoma pošten narodnjak in vrli Slovenec. Da sem pa jaz pri tej volitvi kandidiral, je ravno tako gotova laž, kakor tudi, da se je Trebanjski župan zavoljo agitiranja v Mokronog peljal. Ako bi bil mislil kandidirati, bi se bil gotovo popred pri slovenskem društvu v Ljubljani oglasil. Bil sem volilec pri vseh volitvah kar jih je bilo do zdaj za deželni zbor, vselej sem poštene narodnjake volil, nikdar pa nisem bil še tako nesramen, da bi bil za sebe glase iskal. Po mojih mislih nisem še nemškutar, če sem pri omenjeni volitvi 25 prostovoljnih glasov od slovenskih rodoljubov ne ko „verfassungstreuer Candidat,“ temveč zato dobil, ker je več volilcev spoznalo, da dva priporočena kandidata ne zadostu-

(46—5)

jeta terjatvam, in da je treba drugih bolj sposobnih voliti, in zato se niso glasi centralizirali na prejšnja dva poslanca. Gospod dr. Zarnik pa bi bil od vseh 131 volilcev enoglasno izvoljen, ako bi ne bil gosp. župnik iz Višnjegore nekim svojim volilcem narekoval, namesto Zarnika voliti Klemenčiča, da bi se potem ne mogel Zarnik bahati, da je vse glasove dobil. Gotovo tudi to ni gosp. dopisniku znano, ker ga je bil gosp. c. k. okrajni glavar kakor k volitvi ne pooblastenega že nekaj popred iz dvorane spravil. Gospod dopisnik! Razjasnite mi moj „nemškutarski“ rog, ker me še nikdo ni čul v njega trobiti kakor Vi samo. Verjemite mi pa, da preden ste Vi še kako slovensko ali nemško črko razumeli, sem jaz že daljnopred v slovenskih časnikih pisaril. Stari in razširjeni rod Tomšičev je skoraj ko nekdanji Abrahamov; toda ponosno lahko izrečem, da smo razen enega vsi pravi sinovi in hčere drage matere Slovenije, kar naj bi nekoliko tudi slovenski časniki pričali. Tudi umerli Tomšič bivši urednik „Slov. Naroda“ je bil po dokazn njegovega očeta naše starodavne rodbine. Toraj gosp. dopisnik! Ker ste me kakor poštenega Slovenca ponemčurili, naj pa jaz Vaše nemčursko ime poslovenim: „Molčalec“, da bi Vas to spominalo k molčanju, kadar bi zopet imeli strositi kako laž; držite se rajši svojih ovac in ne butajte jih, da potem tudi one Vas butale ne bodo.

V Trebnjem, 6. januarja 1872.

Em. Tomšič.

Prof. Dr. Lappierre-a Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi *) v 3 dneh vsak tok iz sevnikar, kakor tudi heli tok pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenji 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih. (59—13)

SENSATION

machen nachstehende probate Erfindungen.

Kein Zimmerputzer mehr.

Die ausgezeichnete Zimmerboden-Glanzpaste (mit Staubschlüssel), welche dem Boden den schönsten Glanz verleiht, an haltbarkeit alle überlegen ist, ist jetzt in Schachteln, genügend für ein Zimmer, zu haben. Diese Paste macht den Zimmerputzer ganz entbehrlich, da die Handlung eine sehr leichte ist. 1 Stück Boden-Wischkäse 50 kr.

Ein Sieg der Wissenschaft.

Das neue Athem Präservativ, welches bei Bedarf jeden überausdemüthigen Athem von nassem Geruch befreit, beizugt und mit einem angenehmen Wohlgeruch vermischt, ist allein in der neuesten Niederlage zu haben. Für Händler bestimme zu empfehlen. 1 große Flasche sammt Anweisung 90 kr.

Eine Wohlthat

wurde an jedem Sonntag ausgeübt durch die Verbesserung der neu inventirten Säge, welche man nun sehr leicht durch jede Handwerkerwerkstatt (wie es auch in der neuesten Niederlage zu haben) aufrecht oder schief im Schiffe der Maschine erhalten, und zwar in derselben Weise, als wenn es von Mutterhand gefertigt wäre, nämlich ohne jede Hilfe aus. Nur Mütter können den Werth dieser Erfindung spüren. 1 Stück 60 kr., leicht ausgeführt 90 kr.

Neueste chirurgische Erfindung!

Englische Selbst-Klystier mit Luftpumpe, bei Kindern und Erwachsenen angewendet; selbst schwache, frauliche Personen ohne Anstrengung an sich selbst das Experiment vorziehen, und nimmt dieses Klystier je nach Bedarf die beste oder größte Menge auf. Dieses Klystier ist selbst in seinem Hause zu haben. 1 Stück 3 fl.

Ein interessanter Federhalter.

Als Se. Maj. Kaiser Napoleon III. das Werk Julius Sauer's, gab er den Auftrag, man möge ihm durch einen der geschicktesten Mechaniker einen Federhalter nach eigener Angabe machen lassen, damit das lästige Knirschen erspart werde, und überdies beim Schreiben das Handgelenk nicht unangenehm mache. Herr Sauer's Nachfolger hat sich dieser Idee, und erhielt für dieses geistreiche Werk 50 Napoleon's, da es über alle Erwartungen den Zweck erfüllt hat. Dieser Federhalter ist aus feinem Chinäseisen, verstellbar, die Konstruktion ist derart, daß man von Früh bis Abend schreiben kann, ohne jede Störung, und das Schreiben der Tinte beliebig verlängern kann, da er jedermann zu empfehlen, besonders aber für reisende Beamte, Comptoirs, Postler, Schreiber, etc. 1 Stück kostet fl. 1, 1 Duzend Napoleon'schere beiu 16 fl.

Havanna-Bouquet.

für 1½ fl. eine 30 kr. Cigarette, nämlich die billige Cigarette kann in eine echte Havanna durch das Havanna-Bouquet verwandelt werden. Diese ganz neue importirte Original-Essenz wird aus der Wurzel und Stange der echten weiblichen Tabakpflanze gewonnen, und wird einfach Befuchung mit dieser bei wird der Geruch des ordinären Tabaks entgegen und gegen das keine Aroma der ausgezeichneten Havanna vermischt. Eine Flasche, genügend für 500 Cigaretten, fl. 1.

Medizinische Theerseife.

genannt die Wunderseife, ayrobrates und sicheres Mittel gegen jede Hautkrankheit, Ausschlag, Flechten, Rinden, Jucken etc. Bei Kindern und Erwachsenen anzuwenden. 1 Stück sammt Anweisung 25 kr.

Kein Zahnschmerz mehr.

Jeder Zahnweh, durch Rheuma oder Entzündung zu Stande kommend, in einem Augenblick gehet durch die neuen Berliner Zahntropfen. Die Garantie ist derart sicher, daß bei Nichtwirkung das Geld retour gegeben wird. 1 Flacon mit Anweisung 80 kr.

Praktische Erfindung.

Endlich ist es gelungen, ein Tintenpulver zu erzeugen, welches eben beschriebenen wird; es übertrifft alles Bisherige sowohl an Güte, als auch an Billigkeit. Durch Vermischung eines Besten Wasser kann man augenblicklich die beste schwarze Tinte erzeugen, welche sofort zu gebrauchen ist. 1 Paquet, genügend für eine Maß, kostet 2 kr.

Ersparniß.

Rür jede Gattung färbt sich die beste in compositionen Locomotiv-Engelsteinen angereichert. Es ist ein ganz neues, ganz billiges, ganz leicht zu handhaben und in jedem Falle ein Material, das man haben kann, ohne zu zahlen. Es ist ein ganz neues, ganz billiges, ganz leicht zu handhaben und in jedem Falle ein Material, das man haben kann, ohne zu zahlen.

einzelnen Stab zu haben. Die jedem dieser Haarnadeln ist daran, daß sie sehr leicht zu haben sind und kann dadurch in jedem Zeitraum als mit einem geschäftlichen Umlauf die 200-ache gewinnlich werden. 1 Stück sammt Holz kostet bloss fl. 3.50.

Persisches Haarfärbemittel.

wodurch augenblicklich graues Haar nach Belieben braun oder schwarz gefärbt werden kann; es enthält zugleich die natürliche Frische. Selbst in von Kindern benutzt und ist ganz unschädlich. 1 Carton sammt Anweisung 2 fl.

Zahnerlen!

Anstreitig ist es, daß die Kinder schon in ihrer frühesten Jugend durch das Zahnerlen große Schmerzen erleben. Das anerkannt beste Mittel dagegen sind die erkrankten Zahnerlen, welche den Kindern das Zahnerlen leicht machen, daß sie schon in ihrer frühesten Jugend erhalten. Preis einer Zahnerlen 20 kr.

Pulver gegen Fusschweiss.

Dieses bewirkt das lästige Schwitzen der Füße und den dadurch erzeugten höchst unangenehmen Geruch, lokuntirt auch die Beschubun. 1 Schachtel, sammt Anweisung, genügend für 3 Monate, 50 kr.

Magen-Tropfen.

durch welche alle Magenleiden, sowie Krampf, Appetit- und Verdauungsstörungen, Sodbrennen, Katarrh etc. sofort dauernd behoben werden, mit garantirtem Erfolge. 1 Flacon sammt Anweisung 30 kr.

Einzigige Hilfe

für krampfartige Hüfte: nur durch die englische Strampfererlinde kann dieses irdische Leiden ganz entfernt werden. Ein Strampfererlinde hat kostet fl. 2.50.

Herkules-Essenz.

Diese Essenz heilt die Kraft und Erquickung den Haarboden, so wie die Haare zu bilden und zu stärken, verbindet sich schon nach dem ersten Gebrauch das Ausfallen der Haare, beiläufig auch die vorhandenen Schuppen und verbrüht deren Neubildung. 1 Flacon sammt Anweisung 80 kr.

Praktisch und billig.

Zum Weichen der oder Verbrühten ein ganzes sehr hübsch gravirtes Altabet sammt runder Garantirter Ziffern und eine Anzahl deutscher Martintente und Martinterpunkte, alles zusammen in einem hübschen Carton kostet bloss 75 kr. Tinte allein kostet 20 kr.

Neueste Zaubernadel-Büchse.

Eine nette Nadelbüchse, gefüllt mit 50 feinen fortirten englischen Goldnadeln und mit einer Vorrichtung, daß man jede gewünschte Nadel nach Nummern zum Vorkommen lassen kann. Es wird dadurch das Nadeln verbrüht und das Suchen erspart. 1 Büchse 45 kr.

Fliegen-Aether

für Zimmer, Küchen, Salons sehr angenehm riechend und rottet binnen ¼ Stunde die größte Menge Fliegen aus. 1 Flasche 30 kr.

Podajte sreči rokó!

(70—3)

100,000 Thaler

v najsrečnejšem slučaju kot najvišji dobitok ponuja najnovejšje veliko žrebanje denarjev, ktero je od visoke vlade dovoljeno in garantirano.

Koristna naredba novega načrta je taka, da se v teku malih mesecev v 6 žrebanjih 27,000 dobitkov gotovo določijo, med temi so glavni dobitki od eventualno tolarjev 100,000, posebno pa 60,000, 40,000, 30,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 7,000, 5,000, 4,000, 3,000, 155krat 1000, 211krat 400, 333krat 200, 17.100krat 47 itd.

Prihodnja prva vzdignatev dobitkov tega velikega od države garantiranega žrebanja denarjev, je uradno določena in bode

že 25. in 26. januarja 1872

in velja za-njo

1 cela izvorna srečka samo gl. 7.
1 polovična izv. srečka " " 3½.
1 četrtna " srečka " " 1¾.

Vsa naročila se precej v največjo skrbljivostjo store in dobi od nas vsak z državnim grbom zaznamovane izvirne srečke sam v roke.

Naročilom pridajemo zastoj potrebne uradne načrte in po vsaki vzdignatvi pošiljamo našim interesentom neopomeneni uradne zapiske.

Izplačitev se godi vselej promptno pod državno garantijo in sicer po neposredni pošiljati ali na željo interesentov po naših zvezah na vseh večjih trgih Avstrije.

Naš debit je vedno srečen in smo bili stoprv pred kratkim med mnogimi drugimi imenitnimi dobitki 3krat prve glavne dobitke v treh vzdignatvah po spričevalu uradnih dokazov dosegli in svojim interesentom sami izplačali.

Smje se pri takem na najsolidnejši podlagi utemeljenem podvzetji povsod na živo udeležbo z gotovostjo računati; naj se torej blagovoli že zarad bližnje vzdignate vse naročila kar najhitreje direktno poslati firmi

S. Steindecker & Comp.,

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

Kupujejo in prodajajo se vse vrste državnih obli-gacij, železniških delnic in pesojilnih sreček.

P. S. Zahvalujemo se s tem za nam darovano za-upanje, vabimo ob začetku novega žrebanja k udeležbi in se bodemo tudi za naprej trudili, z vedno promptno in reлно postrežbo polno zadovoljnost svojih spoštovanih interesentov doseči. G.

A. FRIEDMANN in WIEN, Praterstraße Nr. 26.

Po spričevolu gospoda profesorja Oppolzerja, rektor magnif. in profesor na c. k. kliniki na Dunaji je

anatherinova ustna voda

od dr. J. G. Popp-a, c. k. dvornega zdravnika za zobe, na Dunaji, mesto, Bognergasse Nro. 2, eden najboljših pomočkov za

ohranjenje zob

in se od njega, kakor od mnogoštevilnih drugih zdravnikov, za

zobne in ustne bolezni

gostokrat naroča.

Cena goldinarjev 1.40 a. v. steklenica.

Dr. J. G. Popp-a

vegetabilen prah za zobe.

Ta očisti zobe tako, da se po vsakodnevni rabi ne samo navadno tako sitni zobni kamen odpravi, temveč tudi glazura zob vedno bolj bela in nežna postaja.

Cena za škatljo 63 kr. a. v.

Zaloga:

v Mariboru v Bankalarjevi lekarnici, pri g. A. W. Königa, lek. Marija pomočnica, pri g. F. Kolletnigu in v Tauchmann-ovi bukvarnici; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarni; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lek.; v Konjicah pri C. Fischerju, lek.; Leibnitz, lek. vdove Kretzig; Ljutomeru lek. F. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; v Ptujju lek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; v Brežcah J. Schniderschitsch; Rogatec lek. Krisper; v Kislivodi v lekarni; Stainz V. Timonschek, lek.; Sl. Bistrei J. Dienes, lek.; Slov. Gradcu J. Kaligarič; Podčetrtek Vasulik lek. Varaždinu A. Halter, lek.

(5-1)

Raimund Raza,

Stadtau Nr. 3 v Gradcu

priloga svojo najboljšo sortirano zalogo

domaćega in tujezemskega modnega sukna

blaga iz ovčje volne,

kakor tudi največji sprebir storjenih

oblek za gospode, dečke in otroke,

kakor je iz spodaj stoječega kazala cen razvidno:

Črn in barvan palmerston, kasator & Elastik, vatek po gld. 2.80, 3.60, 5.20, 6.60, 8.
Siv, moder, rujav, trap boj & biber po gld. 3.50, 4.50, 7.50, 8.9.
Črno sukno, brasil & tifet po gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50.
Črn in barvan peruvien po gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50.
Črn in siv toskin po gld. 2.60, 3, 3.50, 4, 4.50, 5.
Najnovije v modnem blagu za cele otroke.
Če se pošlje mera, je za opranike in sukanje dosti obseg okoli pra in za hlače dolžnost koraka.

Ne željo se podijajo izgledi:

Talarji po predpisu najboljšo izdelani od gld. 15 do gld. 30	30
Suknje za duhovne od " 16 " 50	12
Zimske suknje od " 12 " 24	5
Gorne suknje od " 10 " 24	24
Plasči in raglani od " 10 " 45	5
Meksikanski plasči s kapuco od " 15 " 22	3.50
Popotna guba iz rastvne od " 10 " 20	6
Mestni kožniki od " 40 " 100	2
Fraki od " 15 " 25	5
Suknje za salon in hod " 12 " 25	5
Črni in beli opraniki	1.60
Razl. hlače od opraniki od " 2 " 6	"
Opraniki z rokavi	"
Ganase	"
Ponočne suknje od " 5 " 30	"
Obleke za dečke " 5 " 16	"
" " otroke " 1.60 " 8	"

Lovske suknje iz prave kmečke in najboljše štajerske rasoave, tirološke sukna in Zumanja naročila se hitro za povzete storijo, za rečno in najcenejšo postrežbo se garantira, nevsicene reči se radovoljno zamenjajo. (68-12)

Najbolje konstruirane ure za turne,

lastnega izdelka, ktere se navijajo na 24 ur ali na 8 dni, se dobivajo pri podpisnem za 20 procentov cenejše, kot poprej.

Da se čestitim naročnikom polajša, dajejo se tudi za plačila v obrokih. Natančneje pri lastniku fabrike samem

Podnart, Krova na Gorenjem Kranjskem, 14. decembra 1871.

(85-6)

J. M. Pogačnik.

Kovane uradno proiskavane *decimale* vage četirioglate oblike:

Nositeljna moč:	1	2	3	5	10	15	cent.
Cena, gld.:	18	21	25	35	45	55	
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50	cent.	
Cena, gld.:	70	80	90	100	110		

Balancirne vage:

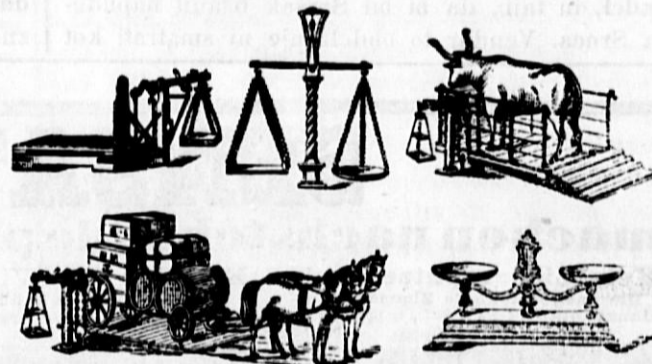
Nositeljna moč:	1	2	4	10	20	30	ft.
Cena, gld.:	5	6	7.50	12	15	18	
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80	ft.	
Cena, gld.:	20	22	25	27.50	30		

Vage za živino z železnim obročjem in utegi (gevilti):

Nositeljna moč:	15	20	25	30	40	50	cent.
Cena, gld.:	150	170	200	230	300	350	

Motne vage:

Nositeljna moč:	50	60	70	80	100	cent.
Cena, gld.:	350	400	450	500	500	
Nositeljna moč:	120	150	200	300	cent.	
Cena, gld.:	600	650	750	900		

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11-50)

L. Buganij & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Štajerska eskomptna banka.

(1-3)

Podpisani zavod daje s tem na občno znanje, da je pod firmo:

„Podružnica štajerske eskomptne banke v Ljubljani“,

v tem mestu podružno uselitev napravila, ktera bode 1. januarja 1872 svoje delovanje pričela in se enako prvotnemu zavodu v Gradcu in podružnici v Celovci oskrbovanju vseh vrst banknih poslov namenila.

Poselski prostor je za sedaj v poprej Skodlarjevi menjalnici, hišna št. 263 na glavnem trgu v Ljubljani.

Gradec, 20. decembra 1871.

Štajerska eskomptna banka.